

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

3. Ex principiis Patris Suarez labefactatur ejus opinio & nostræ veritas confirmatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

Quæst. II. In quo consistat actus liber Dei. 367

cur Petrus habeat filium, non est dicendum quia est Pater formaliter, sed potius quia habens potentiam ad generandum illum, applicavit talem potentiam ad producendum, & de facto produxit ipsum, cum antea neque applicaverit potentiam ad talem productionem, neque produxerit ipsum.

Tunc sic variatio in futuritione effectus, & mutatio tota obiectiva originatur tanquam à causa à variatione decreti liberi, hoc est ideo mutatum est nunc obiectum de puro statu possibilitatis ad futuritionem, cum posset non mutari, quia ita Deus voluit mutare illam, ut potuerit non vellet: ergo pro ratione huius variationis in decretis liberis sic explicata nullo modo potest tribui variationi, & mutatio obiecti de possibili in futurum, sicut v. g. si interrogas, cur Petrus nunc videat parietem, & constituat ipsum in esse visi, cum antea non viderit ipsum, non debemus respondere, quia paries nunc est visus, & antea non erat visus, quia iam pro ratione causæ tribueretur effectus, nam totum, quod est ex parte videntis, v. e. potentia applicata, visio, & denominatio videntis supponitur prioritate naturæ complete ad constitutionem parietis visi; unde ad reddendam causam Petri videntis nunc non debemus recurrere ad mutationem parietis de non visi ad visum, sed potius debemus inquirere ad ipsam potentiam, & intra ipsam inquirere causam huius variationis, licet verum sit, quod à posteriori tanquam ab effectu, & signo ex mutatione obiecti colligamus mutationem in causa; sed de hoc non queritur in presenti, quia non est ad rem, quia solum investigamus rationem à priori mutationis in videntem de non videntem.

Ergo in decretis liberis quando interrogamus, quare, vel quomodo Deus nostro modo intelligendi variatur eo quod, cum potuerit non diligere creaturam nunc diligit ipsam, non querimus rationem à posteriori sed à priori: ergo nullo modo est danda, vt ratio illius variationis dependentia à connotato, nec ad hoc est adducendum exemplum relationis, quia variatio actuum liberorum opposito modo se habet respectu variationis obiecti, ac variatio relationis respectu variationis termini, & ab vno opposito non debet argui ad aliud, vt ab exemplo, & à similitudine, sed potius opposito modo secundum illud axioma contrariorum eadem est disciplina, & ratio opposito modo, quare si arguitur, ideo definit relatio, quia definit terminus in nostro casu opposito modo debet argui, non ideo definit decretum liberum, aut ponitur, quia ponitur, aut definit mutatio obiecti, sed potius ideo ponitur, & definit mutatio obiecti, quia ponitur, & definit decretum liberum & tota hæc oppositio in hoc consistit, quia decretum liberum & variatio illius non est effectus mutationis obiecti, nec dependet à priori ab illa, sed potius mutatio obiecti dependet à priori à decreto; è contra vero mutatio relationis dependet à priori à mutatione termini, & sic est effectus illius.

SVBSECTIO III.

Ex principiis Patris Suarez labefactatur eius opinio, & nostra veritas confirmatur.

381. **Q**uia ipse Pater Suar. vt supra vidimus, asserit, actum liberum à necessario nullo modo

distingui, neque re, neque ratione; eo quod nihil, aut re, aut ratione distinctum, addat supra necessarium: Tunc sic hoc supposito sic argumentor: quando in aliquo subiecto non est ratio formalis constituendi ipsum, tale subiectum non constituitur in effectu, vel quasi effectu talis rationis formalis, sed in Deo non datur ratio formalis constitutiva illius in esse amantis libere secundum vestra principia: ergo ex vestris principis manifeste colligitur, Deum non constitui in esse amantis libere: maior est certissima, minor, in qua est difficultas sic demonstratur; quia formalitas illa constitutiva per vos Dei amantis libere, aut denominativa illius vt sic non est amor necessarius, quatenus necessarius, tam re, quam ratione; itaque si amor necessarius quatenus talis amor est, & consideratur vt præcisus à quacunque formalitate distincta à seipso, non potest constituere Deum in esse amantis libere, quod ipse P. Suar. his verbis docet *sect. illa 9. num. 48. §. de voluntate vera*: [dicendum est in re ipsa non aliud fundamentum ex parte Dei ad talem relationem, seu denominationem (utique amantis libere) præter actum ipsum necessarium voluntatis D. i., non tamen vt est tantum necessarius in esse.] & ratio est manifesta, quia alias Deus posset per suum ipsum amorem, quo se ipsum amat, constitui in esse amantis libere se ipsum, & per terminationem talis amoris ad se posset dici terminari ad se ipsum libere; unde per productionem Spiritus sancti posset constitui Pater in esse producentis libere ipsum: patet consequentia, quia per amorem necessarium, quatenus formalissime necessarium, & quatenus formalissime præcisum à quacunque alia formalitate distincta à seipso, vt necessario potest constitui in esse amantis libere: atqui amor, quo se amat formalissime vt præcisus à quocunque alio est amor necessarius; ergo talis amor potest constituere Deum in esse amantis seipsum libere; ratio à priori est, quia absolute potest non esse denominatio libere volentis in Deo, & nihilominus denominatio amantis se ipsum non potest deficere in Deo, quia denominatio illa sumitur ab amore necessario: ergo evidenter sequitur, denominationem amantis libere non posse sumi ab amore necessario, vt necessario formalissime, alias eidem formalissime sub eadem ratione formatissima convenirent prædicata contradictorie opposita, quod est falsissimum, vt ex principiis evidentissimis Metaphysice, videlicet impossibile est idem simul esse, & non esse, admittis quidem ab adversariis patet.

Sed in Deo non datur alia formalitas, neque re, neque ratione distincta ab amore necessario: ergo nulla datur formalitas in Deo, à qua possit denominari libere amans. Patet consequentia: quia per vos ab amore necessario, vt necessario non constituitur in esse amantis liberi, sed per vos etiam præter amorem necessarium vt necessarium non est alia formalitas, à qua constituitur in esse liberi amantis: ergo per vos, & secundum vestra principia non est in Deo, à quo possit denominari liber v. g. si tu assereres, Patrem æternum per diuinitatem quatenus est prædicatum absolute, aut per omnipotentiam non posse opponi, & distingui à filio, & iterum assereres in Patre non esse aliam formalitatem, neque re, neque ratione distinctam à diuinitate, &c. sine dubio evidenter sequeretur, Patrem non posse

posse distinguere, neque opponi filio aut si pertinaciter contenderes etiam si non daretur alia formalitas, aut re, aut ratione distincta à diuinitate, nihilominus opponi Patrem filio, & distinguere ab ipso, sine dubio sequeretur, talem effectum, vel quasi effectum formalem distinctum, & oppositionis dari in Deo sine ratione formali constitutiva illius.

Dices, verum esse quod actus necessarius, vt necessarius non possit constituere Deum in esse amantis libere, nihilominus per terminationem intrinsecam liberam ad creaturas constitui Deum in esse amantis libere: verba Patris Suarez hæc sunt. *ubi supra*: [Dicendum est in re ipsa non esse aliud fundamentum ex parte Dei ad talem relationem, præter actum ipsum necessarium voluntatis Dei, non tamen vt est tantum necessarius in esse, sed vt est etiam liber quoad terminationem, & aliquam causalitatem; vnde hic respectus, seu denominatio non intelligitur tanquam resultans posito actu necessario ex parte Dei absolute & secundum se, & preintellecta creatura vt diligibili; nam his duobus stantibus, stat non sequi seu intelligi respectum, seu denominationem illam; intercedit ergo libera determinatio Dei quæ licet in se, ac formaliter non sit res noua in Deo, à nobis tamen concipitur per modum rei novæ ad fundandum respectum; vel certe illa determinatio in voluntate semper concipitur per modum alicuius causalitatis, per quam concipitur obiectum, tanquam mutatum aliquo modo, in ordine ad actuale existentiam sibi proportionatam, & ideo actus ille voluntatis in se necessarius vt habens vim libere cauendi, intelligitur ex parte Dei, vt sufficiens fundamentalis respectus. Non intelligitur autem ipse respectus seu denominatio resultare donec actus ille Dei exerceat suam vim liberam, seu causalitatem circa tale obiectum, in quo non ipse actus aliter se habet, sed facit vt obiectum aliter se habeat; & tunc intelligitur, quasi resultare huiusmodi respectus, & differt hic respectus à respectu scientiæ visionis vt sic.] Sic Pater Suar. & in primis solutio illius fundatur in hoc, quod licet actus necessarius, vt necessarius non possit constituere Deum in esse amantis libere, nihilominus posse illum ratione terminationis ad creaturas constituere Deum in esse amantis libere. Tunc sic de illa terminatione interrogo an sit formalitas alia siue re, siue ratione distincta ab actu necessario, vel non dicatur hoc secundum. Vrger argumentum supra positum, quia per te actus necessarius, vt necessarius non potest constituere Deum in esse amantis libere: ergo idem actus necessarius vt necessarius non potest constituere Deum esse amantis libere; alias idem quatenus idem, & sine vlla distinctione constitueret, & non constitueret in esse amantis libere, quod est summum absurdum & contra lumen naturæ, & tibi ipsi contradiceres manifeste; si quidem affirmares id ipsum, quod negas, & negares id ipsum, quod affirmas.

Sed terminatio illa ad quam confugis nullo modo distinguitur neque re, neque ratione ab amore necessario vt necessario; sed est idem ipse actus necessarius, quia sunt synonyma; (nam ea, quæ solo nomine differunt, vt gladius & ensis, & in re ipsa seu in obiecto, neque re, neque ratione distinguuntur, sunt synonyma): ergo si actus necessarius vt necessarius non constituit

Deum in esse amantis libere, nec potest constituere ipsum in tali ratione, neque synonymum illius, & quod est omnino idem cum ipso poterit constituere Deum in esse amantis libere, qualis est terminatio; v.g. si aliquis diceret Ma cum Tullium esse principem eloquentiæ & negaret, Ciceronem esse Principem eloquentiæ; item si aliquis pertinaciter contenderet, gladium esse ferreum, ensen vero non esse ferreum, paternitatem in diuinis constituere Patrem, & simul diceret, primam relationem hypostaticam non constituere Patrem sine dubio irrideretur vt amens, quia de eodem affirmat, quod de eodem negat solum sub distincto nomine; sed per te actus necessarius nullo modo distinguitur à terminatione illa, sed potius est omnino idem cum terminatione: ergo terminatio ipsa non potest constituere Deum in esse amantis libere; vnde idem argumentum supra factum vrget contra terminationem si terminatio non est alia re, vel ratione distincta formalitas ab amore necessario.

Ergo si terminatio est formalitas constituens Deum amantem liberum, quem non potest ita constituere amor necessarius, vt necessarius, sine dubio dicendum erit, terminationem liberam, & amorem necessarium non esse omnino idem etiam ratione, & virtualiter, sed potius distinguuntur ratione, & virtualiter à parte rei, etiam si realiter formaliter terminatio ab amore necessario non distinguatur, quod *subsecutione superiori* demonstravi contra ipsum Patrem Suarez, quia ea, quæ ita se habent, vt vni conveniat prædicatum contradictorium, & oppositum contradictorie alteri prædicato, quod alteri extremo convenit à parte rei distinguuntur virtualiter à parte rei, & formaliter per rationem, vt videtur in Paternitate diuina, & diuinitate, in intellectu diuino, & voluntate diuina, in ratione entis, & differentia creaturæ, quod latissime demonstrato *disp. 1. Metaphys. questione, Vtrum ens præfinitur à differentis*; sed terminationi libere convenit constituere Deum in esse libere amantis à parte rei; & tendere ad creaturas futuras, & existentes, & amori necessario non convenit terminari ad creaturas futuras, neque constituere Deum amantem libere &c. ergo amor necessarius distinguitur virtualiter, & per rationem formaliter à terminatione, & terminatio est alia formalitas distincta ratione, & virtualiter à parte rei ab amore necessario; sed actus liber Dei constituitur per terminationem illam intrinsecam ad creaturas, & per ipsum actum necessarium diuinæ entitatis ergo addit supra illum aliquid virtualiter distinctum à parte rei, & ratione formaliter. Patet consequentia; quia actus liber Dei addit supra necessarium terminationem ad creaturas futuras &c. quia per talem terminationem, & actum necessarium constituitur, sicut vnum addit supra ens, indiuisionem, siue positum siue negatum, quia constituitur vltimo per illam supponendo rationem entis, cui aduenit nostro modo intellegendi indiuiso: sic similiter constituitur actus liber Dei vltimo per vos terminationem illa ad creaturas futuras, supponendo diuinum esse, cui adueniat nostro modo intellegendi terminatio: ergo addit supra diuinum esse necessarium terminationem illam; sed vt nuper probauimus, terminatio illa distinguitur virtualiter à parte rei, & ratione ab ipso actu necessario: ergo actus liber Dei addit supra actum necessarium aliquid virtualiter,

Quaest. II. In quo consistat actus liber Dei. 369

virtualiter, & ratione distinctum ab actu necessario, supposito quod per terminationem illam constituitur in esse amantis libere Deus, & non per amorem necessarium ut necessarium; quare solutio tua implicat in terminis.

Deinde intelligibile est secundum tua principia id, quod nunc asseris, videlicet, Deum constitui in esse libere amantis per terminationem, & aliquam causalitatem, quia per, *to, causalitatem*, vel intelligis actionem creatam, quae producit ad extra creaturas, & hoc à te ipso refutatum est *scilicet illa 9. num. 6.* nam prima opinio, quam refutasti *tali numero 6.* his verbis explicabat constitutionem actus liberi [prima igitur responsio est quorundam dicentium, huiusmodi actus liberos Dei nihil in Deo dicere, praeter extrinsecas denominationes, quia, Deum inquirunt velle aliquid extra se, nihil aliud est, quam in re illa aliquam mutationem facere pro aliquo tempore, vel aliquod esse illi conferre, quod est in potestate Dei facere, vel non facere; & cum facit, dicitur id velle, cum vero non facit dicitur nolle, non quia ipse aliter se habeat, sed solum quia res ipsa aliter se habet.] His verbis proposuisti primam opinionem constituentem actum liberum causalitatem creatam, quam postquam illis verbis proposuisti, his refellis: [nullo tamen modo defendi potest, primo iuxta principia fidei, quibus certum est, Deum non metaphoricè, & improprie, sed proprie amare, & velle;] & postquam loca Scripturae in medium posuisti, oppositum probantia, sic concludis: [ergo velle Deum aliquid, & illud facere, non sunt formaliter, & secundum rationem idem: sed ipsum facere, quod extrinsecum est Deo, effectus est ipsius velle, seu amoris eius, accedit quod iuxta vera Theologiae principia non omnis voluntas Dei, quae versatur circa obiecta creata, vel creabilia facit aliquam realem mutationem in ipsis formaliter ac immediate, ut est voluntas efficax, quae elegit praedestinos ad gloriam; de qua re dixi plura in 1. tomo 3. parte disp. 5. sect. 1. Secundo etiam ratione naturali improbat illa sententia &c.] ergo secundum haec tua verba non possunt stare alia supra posita, si intelligantur de causalitate, seu actione creata; quia alias idem actus liber constitueretur, & non constitueretur per causalitatem creatam, & praeterea incidere in sententiam denominantem extrinsecè actus liberos: ergo illa causalitas, per quam ais, constitui actum liberum debet esse aliqua formalitas intra ipsum Deum existens; de qua interrogo, an sit distincta re, vel ratione ab actu necessario? si non est distincta sed est omnino eadem cum actu necessario, & per te actus necessarius, ut necessarius non potest constituere Deum amantem libere: ergo neque illa causalitas, ut patet ex dictis.

Dices, illam causalitatem, & connotatum extrinsecum constituere Deum libere amantem; quia actus libere Dei praecisus à connotato extrinsecò non potest constituere Deum in esse libere amantis.

Sed contra manifeste, & insurgunt adversus hanc solutionem omnia argumenta *subsecutione praecedenti* posita, quia causa alicuius effectus, neque adaequate, neque inadaequate constituit suam causam, sed connotatum extrinsecum est effectus actus liberi: ergo conno-

tatum extrinsecum, neque adaequate, neque inadaequate potest constituere actum liberum. Item quia haec solutio incidit in opinionem Patris Herize supra à nobis oppugnatam, & quam oppugnat ipse Pater Suarez *loco nuper citato*: ergo connotatum illud, neque solum, neque simul cum alia formalitate potest constituere actum liberum.

Praeterea; quia in actu libero Dei datur intrinseca ratio, scilicet ratio intrinseca amoris, verbi gratia, ratio praedestinationis, quae constituit Deum intrinsecè praedestinantem, & intrinsecè ac formaliter denominat Deum amantem creaturam ad beatitudinem; ex qua constitutione, & denominatione intrinseca tanquam à causa, vel efficienti, vel formali resultat in creatura denominatio extrinseca praedestinata, & amata ad beatitudinem, quae denominatio est effectus, siue formalis extrinsecus, siue in genere causae efficientis respectu amoris intrinsecè existentis in Deo; sed effectus ille qui est denominatio extrinseca à ratione formali amoris liberi intrinsecè existente in Deo proveniens, nullo modo potest constituere formalitatem illam amoris intrinseci existentem in Deo: ergo nullo modo constituitur amor liber Dei à connotato illo extrinsecò. Minor illa sic demonstratur exéplis petitis à rebus creatis manifestissimis, nullus enim sanæ mentis potest dicere, denominationem extrinsecam resultantem in Petro v. g. & extrinsecè denominantem ipsum in esse amati, ex amore intrinseco Pauli in ipso existente posse constituere ipsum amorem intrinsecum Petri in esse amoris intrinsecè existentis in ipso. Item denominatio extrinseca visi in pariete nullo modo potest constituere formaliter in suo esse formali visionem intrinsecè existentem in oculis, à qua dimanat denominatio supradicta extrinseca, cuius nulla alia ratio est, nisi quod effectus non potest constituere suam causam, & denominatio extrinseca non potest constituere formalitatem intrinsecam; cum autem esse amatum in Petro sit effectus amoris in Paulo existentis, & sic denominatio extrinseca, & amor existens in Paulo sit denominatio, & formalitas adaequate intrinseca, nullo modo potest constitui ab esse amato in Petro, alias denominatio adaequate intrinseca causaretur à denominatione extrinseca, & constitueretur ab ipsa; ex quo sequeretur evidenter non esse adaequate intrinsecam.

Sed denominatio praedestinati, aut futuri in connotato praedestinationis est denominatio extrinseca proveniens ut effectus à causa, à praedestinatione intrinsecè, & vitaliter existente in Deo: ergo nullo modo potest praedestinatio ipsa constitui formaliter ab ipso praedestinato sub ratione formali praedestinati.

Vergetur, ac declaratur amplius, quia quando responderetur nobis, terminationem, seu actum liberum cum connotato, seu dependentem ab illo Deum denominari libere volentem, supposito, quod in actu libero sunt duo, & terminatio, seu connotatio, quae se tenet intrinsecè ex parte Dei denominati, & creatum connotatum, quod se habet extrinsecè respectu Dei, & se tenet ex parte obiecti; inquiramus, an connotatum essentialiter formaliter, atque intrinsecè ingrediatur in effectum formali amantis libere, ut albedo ingreditur in al-

A A a b o 3

bo; vel tantum extrinsece, & in obliquo, sit extra essentiam effectus formalis, ut relatio paternitatis est extra essentiam generationis; si primum affirmetur: ergo extrinsecum connotatum admittitur ut pars essentialis, & ut constitutum quidditativum formale effectus, vel quasi effectus formalis amantis libere in Deo; unde sine dubio incidit adversarius in sententiam denominantium extrinsecè, quam ipse Suarez impugnatur. Neque hac responsione defendi potest illa causalitas; quia Deus realiter libere prædestinat, ideo creatura est vere, & realiter prædestinata (qua se nullius protegit, & oppugnat adversarios) quoniam ipse prædestinatus involvitur à priori in ipsa prædestinatione, & in constitutione formali Dei prædestinantis, & reduci debet ad genus causæ formalis, & non ad genus effectus; unde ipsa prædestinatio est causa formalis extrinseca effectus prædestinati, & ipse effectus prædestinatus iterum in eodem genere causæ formalis constituit ipsam prædestinationem; quod adeo absurdum est, ut nullus usquam ausus fuerit talia inconsiderate dicere; nam licet in diverso genere causæ asserant Thomistæ, idem posse esse causam & effectum respectu eiusdem, nihilominus tamen in eodem genere causæ formalis, aut efficientis &c. nullus docuit eandem rem esse causam, & effectum respectu eiusdem; Pater autem Suarez non solum in eodem genere, sed etiam in diverso negat mutuam causalitatem: ergo à fortiori debet negare prædestinatum esse causam formalem prædestinationis propter rationes dictas; has sine metaphora non deferretur libertas Dei per actum intrinsecum, & vitalem & daretur mutua causalitas in eodem genere.

Si autem secundum dicatur: ergo licet non daret denominationem illam sine extrinseco connotato; at tota essentia formæ denominantis Deo est intrinseca, ut scientia à scienti: atqui nihil entitatis ponitur intrinsecum Deo, præter entitatem actus necessarij, nec se nec ratione distinctum: ergo ponitur novus effectus formalis realis sine realitate, à qua proveniat &c.

Deinde non minus difficile est intellectu in tua sententia in omni actu libero, vel ad omnem actum liberum ponendum recurrere ad connotatum extrinsecum; quia licet multi actus habeant connotatum extrinsecum distinctum ab aliis actibus, nihilominus ut supra demonstravimus actus inefficaces, ut est ille, vult Deus omnes homines salvos fieri, nihil ponit in obiecto immediato; ut patet ex late ponderatis supra, & nihilominus est actus liber distinctus à quolibet alio, ut ipse P. Suarez docet: imò inter actus efficaces distincti actus dantur tendentes in idem obiectum, & nihilominus sine ulla mutatione ex parte obiecti habent suam distinctionem, & eodem modo se habentibus omnibus rebus existunt distincti actus liberi sola distinctione, & variatione se habente ex parte actuum liberorum, unde ablati imperfectionibus sicut ad constitutionem actus liberi creati, & ad variationem illius non confugimus ad connotata extrinseca propter indifferentiam intrinsecam, & propter dominium intrinsecum quod habet creatura circa suos actus: ita similiter ad constitutionem, & distinctionem actuum liberorum voluntatis divinæ

non debemus confugere ad connotata extrinseca, sed potius debemus hoc cognoscere intra ipsum Deum investigando rationes intrinsecas divinas à quibus oritur, & in quibus complete consumatur tota hæc ratio distinctio, contingentia, variationis, & indifferentia actuum liberorum. Unde si aliter hoc negotium consideretur à Patre Suarez, nescio quæ ratione tota sua doctrina satis sibi contenta sit; nam si volitio Dei libera ut sic connotat ut terminum aliquam creaturam eo modo, quo relatio terminum: ergo sicut sublato termino, non est relatio formaliter; ita sublata creatura non est volitio Dei libera: ergo non possunt varia decreta libera in Deo constitui nostro modo concipiendi ex sola infinita eminentia essentia divinæ sine connotatione diversæ rei, ut obiecti connotati, quod videtur negasse Pater Suarez impugnans ex instituto opinionem connotantium, & denominantium extrinsece; nam *tom. 1. in 3. p. disput. 5. sect. 1. & in opusculis lib. 1. de scientia contingentium, cap. 6. & lib. 1. de essentia prædestinati, cap. 15.* multis conatur probare non esse necessarium in quolibet decreto Dei, vel voluntate libera assignare variationem aliquam saltem ex parte obiecti; & tamen in metaph. d. 2. a. 30. sect. illa 9. num. 48. & 49. & 43. oppositum docet, sicut & *prologo, 2. de gratia cap. 8. num. 11.*

Præterea videns P. Suarez confugiendo ad connotatum, non posse satisfacere huiusmodi difficultatibus, ut exhaustas illas hæc verba profert, [intercedit ergo libera determinatio Dei quæ licet in se, ac formaliter non sit res nova in Deo, à nobis tamen concipitur per motum rei novæ ad fundandum novum respectum, & novam denominationem, vel certe illa determinatio in voluntate emper concipitur per motum alicuius causalitatis, per quam concipitur obiectum, tanquam terminum aliquem eo in ordine ad actum exstantiam sibi proportionatam, & ideo actus ille voluntatis in se necessarius, ut habens vim libere causandi intelligitur ex parte Dei, ut sufficiens fundamentum talis denominationis, & respectus;] in cuius prima parte solutionis, ut explicet quare, cum sit necessaria illa entitas actus, non denominet, neque constituat necessarium, sed potius quasi de novo resultat denominatio, docet hoc ideo contingere, quia determinatio illa actus liberi, licet vere non sit de novo, concipitur tamen à nobis, ut de novo adveniens, quæ solutio coincidet cum solutione aliquorum neotericorum negantium inter intellectum divinum, & voluntatem divinam tam distinctionem virtutalem, S. Thomæ, quam distinctionem formalem Scoti ex natura rei; & dicentium, ideo per intellectum generat Verbum realiter, & non per voluntatem realiter, quia intellectus, & voluntas, licet identificentur omnino realiter, distinguuntur tamen per rationem: quia cum distinctio non sit ratio formalis generandi, sed solum conditio, sufficere distinctionem rationis. Ita similiter Pater Suarez ait, licet non addatur aliter quid de novo supra actum necessarium, nihilominus concipi à nobis ac si adderetur de novo divina terminatio, & hoc sufficere, quia est quasi conditio solum.

Sed contra manifeste, quia talis conceptio vel

Quaest. II. In quo consistat actus liber Dei. 371

vel est vera, vel falsa; si vera: ergo adaequatur cum obiecto, ac proinde concipitur id quod in se est; unde si per vos concipitur vere addi de nouo terminationem liberam, sine dubio ita erit à parte rei, hoc est vere addetur realiter supra Deum determinatio libera; unde incidit in opinionem Caicani, in quam acriter iure quidem optimo inueheris.

Si autem falso concipitur illa additio de nouo nullius momenti erit ad praesens institutum; quia falsa, sine fundamento, & chimerica conceptiones nihil conducunt ad realitatem mysteriorum fidei, & ad veritatem decretorum Dei; nam sicut quod falsum est, nihil est, nihil potest conducere; unde sicut vnum oppositum non adiuvat alterum, sed potius destruit illud, ita non potest conducere ad veram explicationem alterius; atqui falsum est oppositum vero: ergo falsum, & falsa conceptio non potest conducere ad veritatem decretorum liberorum, neque ad contingentiam, & variationem illorum quare irridendae sunt tales conceptiones, & tales modi loquendi, quia nos non quaerimus in hac quaestione, quomodo concipiamus actus liberos, sed potius quaerimus de veritate, & realitate illorum quae ab aeterno existit, ad quod quid adiuvat conceptio in tempore falsa; unde sicut flocci penderetur, qui interrogatus quomodo cum Deus sit vnus, & idem in essentia, sit trinus in personis, & habeat distinctionem, & oppositionem realem inter illas, Responderet dicendo, quia nos concipimus distinctionem in essentia, ac proinde concipimus Trinitatem diuinitatis, sicut concipimus Trinitatem personarum. Certe hic conuinceretur argumento, nuper posito, quia conceptio illa falsa distinctionis in essentia nihil conducit ad mysterium reale, & verum; quia non ideo Deus ab aeterno est vnus in essentia, & trinus in personis, quia in tempore concipimus distinctionem in essentia; quia talis distinctio à nobis ficta non exhaurit difficultatem tanti mysterij, praecipue quia circa illud non interrogamus, quomodo nos concipiamus, sed potius quomodo res in se ipsis se habeant; quapropter sapientes Theologi, & Patres Ecclesiae, quando interrogati respondunt circa mysterium Trinitatis, vt tribuant rationem illius, vt in se est ab aeterno, non confugiunt ad conceptiones nostras falsas in tempore; (quia ridiculum omnino est dicere ideo ab aeterno datur vna essentia cum distinctione reali personarum, & hoc vere à parte rei; quia ego in tempore concipio falsae diuinam essentiam cum distinctione, alias tota veritas, & proprietates diuinorum mysteriorum inniteretur falsis principiis, ac proinde non essent vera mysteria, sed falsa, quia ex falsis principiis, non nisi falsa eruantur, semper enim conclusio falsa ex falsis principiis deducitur secundum illud principium Dialecticorum, ex falsis non nisi falsa, ex veris, aliquando vera, aliquando falsa, quia conclusio sequitur debiliorem partem; eo quod vt inquit Dionysius, & recipitur à tota schola, bonum ex integra causa, malum autem ex quocunque defectu) sed ad infinitam simplicitatem diuinæ essentiae cum infinita fecunditate, &c. de quibus late ago *tract. de Trinitate*, ergo similiter perperam confugitur ad falsas nostras conceptiones, dum interrogatus Theologus de mysterio actuum liberorum, vult rationem tribuere, cum cum ter-

minatio illa amoris Dei circa creaturas, neque re, neque ratione distinguatur ab actu necessario, nihilque sit, praeter ipsum actum, nihilominus possit constituere Deum in esse amantis libere, & denominare contingentem, quando ipse actus necessario nullo modo potest: ergo quod nos concipiamus terminationem illam per modum rei nouae, nullius momenti est ad hoc, vt ab aeterno de nouo denominetur amans, neque quod nos concipiamus deficere illud, aut posse deficere ratione contingentiae, quam nos concipimus in ipso nullius valoris est ad hoc, vt Deus ab aeterno sit indifferens, & ita amauerit, vt potuerit vere, & realiter non amare.

Deinde, & euidentius; quia ad effectus, vel quasi effectus reales quales sunt generatio Verbi per intellectum, & non per voluntatem, communicatio diuinitatis, non communicata paternitate, quod ita amet Deus, vt potuerit non amare libere, non solum requiruntur virtutes reales, sed etiam conditiones reales, & non sufficiunt conditiones rationis nec conducunt vt requisita entia rationis ficta per intellectum, quod patet euidenter, nam etiamsi potentia visiva fallatur, videndo caelum, & solem approximarum montibus in horizonte propter distantiam maximam, ac proinde ratione talis distantiae, & fallacia fingat approximationem illam, non ideo sol debet comburere montes, & mundum, & vniuersa sub-lunaria, quod sine dubio faceret, si haberet approximationem realem, qualis est illa, vel similem illi, quam fingit visus, imo si per intellectum aliquis fingeret, me esse approximatam summo Pontifici, & me Romae existere circa ipsum, non ideo ego possem videre realiter Pontificem; item si aliquis per rationem confingeret, animam D. Petri esse vnitam realiter materiae primae; non ideo anima D. Petri constitueret verum hominem realem.

Tandem si aliquis fingeret distinctionem rationis inter Petrum, & ipsum Petrum, non ideo posset Petrus separari realiter à se ipso, & mori Petrus, viuente realiter eodem Petro; cuius vniuersalis ratio euident nulla alia est, nisi quia approximatatio illa non est vera, & realis, & idem est de vnione, & distinctione, & mori, videre, comburere, &c. sunt effectus veri, & reales, ad quos quia reales sunt, non solum virtutes & causae formales, sed etiam conditiones, quales sunt distinctio, & approximatatio debent esse reales, & non sufficiunt rationis; quia quod nihil est realiter, nihil realiter potest facere, vel adiuvare; sed quod diuinitas communicetur filio à Patre, & non communicetur Paternitas ipsi, quod Verbum diuinum generetur per intellectum, & non per voluntatem, quod Deus ita amet creaturam, vt potuerit non amare illam, ac proinde libere amet cum indifferencia, & contingentia non sunt ficta, sed vera à parte rei: ergo conditiones ad tales effectus, vel quasi effectus reales, debent esse verè, & realiter à parte rei, & non sufficit, quod sint entia rationis, & per nostram mentem fingantur; quare si ad communicationem realem diuinitatis non communicata realiter, & verè paternitate, & ad generationem veram, & realem per intellectum, & verè, & realiter non per voluntatem, requiritur vt conditio necessaria distinctio inter diuinitatem, & Paternitatem, inter intellectum, & voluntatem diuinam, talis distinctio non debet esse per rationem neque sufficit, quod fingatur per intellectum, aut

concipiatur, ac si esset, sed necessario debet esse à parte rei, quod videntes tam Thomistæ, & cum eis Doctores Societatis, tam Scotistæ, & cum eis gravissimi alij Doctores hoc pro certo statuerunt, aut dandam esse distinctionem ex natura rei formalem sine fictione, quod Scotistæ eligunt, aut dandam esse distinctionem realem virtutalem per æquivalentiam, ut docent cum D. Thoma Thomistæ, & cum Patre Suarez & P. Molina graviores, & sapientiores Societatis Iesu Doctores. Alarcon oppugnat §. unde concedere huiusmodi distinctiones à parte rei non est onerare res, ut perperam docet Alarcon, sed potius exonerare res difficultatibus, & tenebris, obscuritatibus, ac nebulis æquivocationum & sophismatum, ad quas se confugiant, tanquam delinquentes, & male agentes, qui neglectis huiusmodi distinctionibus se se ad confusa noctis entis rationis, & fictionis tenebras confugiant.

Ex quo sequitur, ut hic auctor incidit in quædā modum absurdissimum loquendi, & viro catholico omnino fugiendum, cuius inordinatio forte non est in nucleo sed in cortice, non in sensu sed in verbis; atqui, ut ait Hyeronimus, non solum ex inordinato sensu, sed etiam ex inordinato modo loquendi incurritur hæresis, quam non assero de hac propositione, quia Iudicibus Ecclesiæ relinquo, sed solum assero, nonissimam esse, verba huius auctoris sic se habent 1. *p. tract. 3. de volunt. Dei, disp. 4. cap. 6. num. 12. §. tandem.* [Quando dicimus Paternitas realiter non communicatur, & essentia realiter communicatur; non possumus non involuere distinctionem formalem per intellectum; quia nomen essentia, & relationis Paternitatis non significat illa duo prædicta, ut in se sunt, ac proinde non provit inter se identificata, sed potius ut distincta, & propterea dicimus, unum communicari, & alterum non communicari realiter; quibus verbis non significamus communicationem unius ut in se est, & negationem communicationis, sed provit à nobis concipiuntur, cum à parte rei non sint essentia, & paternitas ut duo; & impossibile est nos de illis, ut de duobus loqui, quin duo per intellectum faciamus; atque adeo nihil mirum, si contradictoria prædicata enunciemus, quia de duobus subiectis esse, & non esse prædicari simul potest.] inter hæc omnia verba illa durissima sunt, [& propterea dicimus, unum communicari, & alterum non communicari realiter, quibus verbis non significamus communicationem unius ut in se est, & negationem communicationis, sed provit à nobis concipiuntur.] nam interrogo à te an quando dicimus, paternitatem non communicari, & divinitatem communicari, significamus, & concipiamus hoc negotium cum veritate, vel cum falsitate; si cum falsitate: ergo falsum est dicere, divinitas communicatur filio à Patre, & non communicatur paternitas; atqui fides catholica docet hoc ipsum: ergo fides catholica docet falsum; sed hoc est hæreticum aperte, ut ex terminis patet, siquidem non solum asseueranter docere falsi fidem catholicam est in hæresim incidere, sed etiam quod minus est dubitare de rebus à fide dictis, & in dubium revocare dogmata fidei: ergo nullo modo est dicendum catholico, falso nos concipere, & loqui, quando dicimus, divinitas communicatur, & non communicatur paternitas; unde necessario dicendum est, vere nos concipere; quando ita loquimur, & concipimus; sed vera loquutio, & conceptio adæ-

quat cum obiecto de quo loquitur, & quod concipit, & adæquari loquutionem cum obiecto, & conceptionem vere significare illud est significare ipsum ut in se est. (ut patet ex dictis de veritate formali propositionis; & tu ipse data opera doces tom. in 1. *p. tract. 5. de Trinit. disp. 8. cap. 4. & disp. 5. cap. 5. pagina 447. & 448. & tract. 6. disp. 2. cap. 5. num. 11. & 14. & tract. 5. disp. 5. cap. 5. num. 5.* Quæ definitio adæquationis cum obiecto, seu veritatis formalis propositionis admittitur ab omni schola, & docetur ab Aristotele *lib. 1. Post. cap. 1. & lib. Perier. cap. 4.* quod adeo verum est, ut hucusque nullus in dubium hoc negotium revocaverit: ergo si illa propositio, videlicet, divinitas communicatur, non communicata Paternitate; quia est vera adæquatur cum mysterio, quod significat, videlicet cum communicatione ad intra divinitatis, & cum non communicatione reali ad intra Paternitatis, sine dubio illa propositio, & illa verba significant communicationem, & non communicationem, seu negationem communicationis Paternitatis ut in se est: ergo periculosissime & absurde loqueris, quando dicis, [quibus verbis non significamus communicationem unius ut in se est, & negationem communicationis, sed provit à nobis concipiuntur,] nam his verbis aperte doces, non dari à parte rei communicationem divinitatis cum negatione communicationis Paternitatis, sed solum nostro modo concipiendi, ac proinde doces, falsam esse conceptionem, & significationem loquutionis, & aliter contingere rem; ac concipitur à nobis, & sic conceptionem esse alienam à veritate, & falsam, v. g. quando aliquis concipit montem aut cælum ceruleum, aut solem in magnitudine instar rotæ currus, tunc enim dicimus ad significandam falsitatem conceptionis et nos non significare solem, montem & cælum provit in se est, sed provit à nobis concipitur, & tunc particula; sed munere fungitur aduersative, aduersaturque illis verbis provit in se est, quomodo loquendi plene, & plane falsas esse tales loquutiones, falsitatisque vitio laborare huiusmodi conceptiones: ergo si per te quando dicimus divinitas realiter per generationem æternam vere communicatur filio à Patre, & non communicatur verè Paternitas significamus res, non provit in se sunt, sed provit concipiuntur à nobis, sine dubio per te falso concipiemus, loquimur & significabimus, ac proinde loquutio fidei falsa erit, quod est hæreticum: ergo si hoc non est dicendum, sine tergiversatione affirmandum est illis verbis verè nos loqui, & significare res, ac proinde significare illas provit sunt in se, & non solum provit concipiuntur à nobis, & sic non provit concipiuntur à nobis aduersative, seu aduersantur, aut opponendo se particula illi provit in se sunt; unde falsa erit illa tua loquutio, quibus verbis, &c.

Deinde, si hæc propositio fidei catholice, de qua hic loquimur, divinitas communicatur, &c. est vera: ergo obiectum eius à parte rei est, ut significatur, quia ex eo quod res est, vel non est propositio dicitur vera, vel falsa; nam ut propositio significans sit vera, debet obiectum significatum per illa esse tale in se, quale significatur per propositionem; unde si propositio non significet rem ut in se est, sed solum ut concipitur à nobis, non erit vera; sed per te illa propositio, quia est de fide catholica est vera omnino, & infallibilis: ergo non solum significat communicationem divinitatis

diuinitatis & negationem communicationis paternitatis, pro. t. à nobis concipitur, sed potius vere, & proprie, vt in se est; vnde loquutio tua est omnino falsa, & absurda.

Præterea; quia notabilis est ille modus loquendi, nimirum nomen essentiae, & relationis paternitatis non significat illa duo prædicata, vt in se sunt, ac proinde non prout inter se identificata, sed potius vt distincta. Nam nomen Essentia, & nomen Paternitas inuenta sunt ab Ecclesia catholica & à Conciliis omnibus accommodata ad significandam diuinitatem, & primam relationem hypostaticam cum veritate: ergo ad significandas illas prout in se sunt, sed prout in se sunt, non sunt distincta à parte rei formaliter: ergo nomen essentia, & paternitas non significant duo illa prædicata vt distincta, alias nomina falsa introducta essent à tota Ecclesia, significantia rem aliter ac est in se, quod est absurdum; ergo si sunt vera, & non falsa, talia nomina, quibus vitur Ecclesia reuelatione Spiritus sancti sine dubio significabunt Deum non aliter, ac est in se, sed vt est in se: sed vt in se est non habet distinctionem à partem formalem inter essentiam, & paternitatem: ergo nomina illa non significant diuinitatem, & paternitatem distinctas; quod vt evidentius pateat, aduerte, quod illa nomina sunt talis conditionis, vt si solis illis vtamur in Trinitate, dicendo, datur vere diuina essentia, & paternitas, maxime catholice loquamur; si autem addamus cum Gilberto Porretano paternitas, & diuinitas distinguuntur realiter, non catholice sed heretice loquemur, & si dicamus, paternitas, & diuinitas distinguuntur, vel virtualiter, vel formaliter per intellectum, vel formaliter ex natura rei, non loquemur purè secundum fidem catholicam, quia non dicimus articulum de fide purum qualis est hic; datur diuina essentia, & relatio paternitatis: ergo evidenter sequitur hunc modum loquendi non involuere in se distinctionem, quia si illam involueret, non purè catholicè, sed opinatiue loqueremur: ergo falso asseris, dum dicis; [quia nomen essentia, & relationis paternitatis non significat illa duo prædicata, vt in se sunt, ac proinde non prout inter se identificata, sed potius vt distincta;] nam sicut Concilia & Patres accommodauerunt hæc vocabula constitutioni Patris ad significandam illam cum veritate, ita absolute sumpta significant constitutionem primæ personæ, vt in se est, & vt concipitur ab Ecclesia tota; nam nomina significant res, & conceptus, & ideo optime aiebat Seneca lib. i. de beneficiis, nomina significare secundum intentionem introducentium, & inuenientium ipsa; hoc est secundum quod concipiunt qui inueniunt, & introducunt ea; vnde D. Thomas super Periherm. Aristot. lib. i. sect. 4. docet, conceptus esse regulas significationis nominum; atqui tota Ecclesie intentio, & conceptio dirigitur ad significandam identitatem inter diuinam essentiam, & paternitatem: ergo nomina illa absolute prolata secundum fidem catholicam significant distinctionem inter diuinitatem & relationem: sed potius identitatem inter ipsas: ergo falsissime loquitur aduersarius dum asserit, ideo essentiam, & paternitatem non significare rem, vt in se est, quia non significant identitatem diuinitatis cum paternitate, sed potius distinctionem inter ipsas.

Tandem in vltima parte docet ideo prædicari duo contradictoria, scilicet communicari, & non communicari de paternitate, & diuinitate, ac

proinde illis conuenire talia prædicata, quia distinguuntur per rationem. In quo coincidit cum solutione nuper refutata neotheticorum, quod etiam falsum reputo propter demonstrationes supra factas, quia distinctio rationis, vt dixi, quia conditio est ad communicationem, & non communicationem realem non debet esse distinctio rationis, sed realis; sed hæc non potest esse formalis, quia non decet Deum vt supra late demonstrauimus *disput. de Ente, Quæstione, Vtrum ratio entis præscindatur ex natura rei à differentiis*, eo quod opponitur omni identitati diuinæ: ergo eligenda est distinctio virtualis, eminentialis, & æquivalentiæ, quomodo & digne loquimur de Deo & cum veritate.

Tunc sic amare & non amare Deum libere petit pro conditione necessaria variationem, contingentiam, additionem, & diminutionem, &c. sine quibus nullo modo potest Deus contingenter amare, & indifferenter diligere; ac tandem ita amore prosequi creaturam, vt potuerit dilectione non afficere illam; ergo tales conditiones ad hos amores liberos, veros, proprios & reales non debent esse entia rationis, nec fictæ per intellectum, sed necessario debent esse requisita, & conditiones reales, vt patet ex supra demonstratis; vnde contingentia debet esse realis, additio, diminutio &c. similiter sed non datur, nisi duplex contingentia, additio, & diminutio realis, alia Caietanica, qua asserit, actus liberos Dei ita esse contingentes formali contingentia à parte rei, vt possint formaliter essi, corrumpi, & desinere realiter, & separari realiter à Deo: atqui hæc reprobat à Patre Suarez, & virtute anatematizatur à fide catholica, vt *sectione sequenti* videbimus, ac proinde non potest eligi ab ipso Suarez. Alia contingentia, additio, & diminutio datur, quæ non est formaliter, sed solum virtualiter, eminenter, & æquivalenter ratione summe puritatis, infinite perfectionis, actualissimæ excellentiæ, & eminentiæ diuinæ, qua æquivaler Deus contingentia & desitioni, seu additioni, & diminutioni creatæ, in quo nihil derogatur diuinæ perfectioni, sed potius maxime extollitur eius maxima excellentia: ergo sicut ad cognoscenda, & concilianda prædicata identitatis inter perfectiones diuinas, & communicationem, & non communicationem; hoc est contradictorias formalitates, admittitur sine præiudicio vllò distinctio virtualis inter illas; ita similiter sine præiudicio aliquo, imo potius cum laude maxima ad conciliandam formalem, & realem necessitatem in essendo cum indifferencia, & libertate decretorum liberiorum Dei necessario admittenda est contingentia æquivalentiæ, additio, & diminutio virtualis, sine qua non exhauritur difficultas huius mysterij, neque sine illa solvuntur difficultates, dicendo solum, ideo Deum posse amare, & non amare, habereque indifferenciam ratione determinationis, quia licet in se, ac formaliter non sit res nova in Deo, à nobis tamen concipitur per modum rei novæ, vt patet ex iam dictis.

Sed demum, ens rationis posse esse conditionem ad effectus, vel quasi effectus reales; nihilominus tamen tale ens rationis non solum debet esse futurum & possibile, sed actuale, quando actualiter dantur effectus, vel quasi effectus; nam conditio & prærequisum ad aliquid debet esse in eadem mensura durationis, in qua est effectus, vel quasi effectus, ad quem requiritur; vnde si approximatio agentis ad

intellectus, quæ sunt conditiones ad amorem, & ad agendum, non sunt actuales, sed solum futuræ aut pure possibiles, nullo modo potest dari amor actualis, & actio præfens circa passum, & ratio est, quia quod futurum est, & pure possibile, ac proinde nondum præfens, & actuale, nihil est simpliciter, ac proinde nihil potest facere, aut conducere; sed distinctio rationis, quæ à nobis fingitur inter intellectum, & voluntatem diuinam actu ab æterno non est præfens, sed potius futura, aut pure possibilis, & idem est de additione supra actum necessarium: ergo talis distinctio, & additio non possunt esse conditiones sufficientes ad generationem Verbi per intellectum, & non per voluntatem, & ad amorem liberum creaturarum, quia talia prædicata sunt actu ab æterno, & additio, & distinctio illæ rationis non sunt ab æterno actu, sed in tempore; alias entia rationis essent maioris efficacitatis in ratione conditionis, quam conditiones reales; quod incredibile omnino est. Vnde talis conditio rationis nullius momenti est ad præfens institutum.

SUBSECTIO VLTIMA.

Efficacius, ac postremo oppugnatur sententia Adversariorum.

IN vltima parte illius solutionis docet Pater Suarez, mutationem factam in obiecto non physicam, sed obiectiuam esse rationem propter quam deus ita amat contingenter vt potuerit non amare, eo quod illa mutatio obiectiua potuerit non esse, cum sit.

Sed contra; quia mutatio illa obiectiua, hoc est denominatio illa prædestinata in creatura, &c. sunt denominationes extrinsecæ provenientes tanquam à forma extrinsecâ à prædestinatione diuina, & actiua existente in Deo; sed talis prædestinatio diuina est non alia formalitas, neque re, neque ratione distincta ab amore necessario: ergo est forma extrinsecâ talis mutationis necessaria; quia quod nullo modo distinguitur ab alio est idem ipsum; & præterea nullam in se habet contingentiam per se in se, quia si illam haberet in se, vt tribueres rationem indifferentiæ talis actus, non deberes, neque cogereris confugere ad contingentiam extra deum in mutatione obiectiua existentem: ergo talis mutatio obiectiua, seu denominatio extrinsecâ formalis prædestinati est omnino necessaria, & nullo modo contingens. Patet consequentia; quia quoties forma denominans est omnino necessaria, constitutio extrinsecâ effectus formalis illius & denominatio formalis extrinsecâ procedens à tali forma, nullo modo est contingens, sed omnino necessaria, vt exemplo manifestissimo euidenter demonstratur; amor necessarius simplicis complacentiæ terminatus ad possibilitates creaturarum, ex eo quod illæ conuectantur cum omnipotentia, & vice versa omnipotentia cum illis formaliter, necessario, & non libere, seu contingenter denominat ipsas dilectas, & talis denominatio extrinsecâ formalis est omnino necessaria, nullam habens contingentiam, neque indifferentiam ad non ensendum; quia forma, à qua procedit talis denominatio est omnino necessaria, & nullam in se habens contingentiam; atq; non alia formalitas, aut re, aut ratione distincta ab illo amore, sed ipsa formalitas

amoris, hoc est eadem omnino denominat formaliter, & mutat formaliter obiectiue creaturas denominando eas prædestinatas, & futuras: ergo talis denominatio, & mutatio obiectiua formalis est omnino necessaria, & minime contingens sine vlla ratione indifferentiæ: ergo illa non potest constituere deum in esse amantis contingenter, indifferenter, & libere, quia nemo dat quod non habet, neque constitutum formale potest dare esse constituto suo quod non continet formaliter; vnde lux licet contineat eminenter calorem, quia formaliter non continet illum, formaliter non constituit calidum, sed lucidum tantum; sed mutatio illa obiectiua, aut denominatio extrinsecâ formalis obiecti nullo modo continet indifferentiam, libertatem, & contingentiam formaliter: ergo nullo modo potest constituere Deum in esse libere, indifferenter, & contingenter amantis.

Quod argumentum mutata etiam sola materia habet suam vim, & robur in casu, quo negetur, mutationem illam obiectiuam esse denominationem extrinsecam procedentem in genere causæ formalis à prædestinatione diuina, seu actu libero; nam etiam si hoc dicatur, non potest vilo modo negari, & inficiari talem mutationem provenire tanquam à causa à Deo volente, & decrenente; quia per talem mutationem transit creatura de statu puræ possibilitatis ad esse futurum, & prædestinatum, & creatura à seipsa non potest transire de vno statu ad alium statum sine decreto, & volitione diuina; quia omnis creatura non est ens à se, sed ab alio; atqui eo modo est effectus quoad necessitatem & indifferentiam, seu libertatem, qualis est causa; vnde lux orta à sole, & calor productus ab igne non sunt effectus liberi, sed necessarij necessarij o orti, causati, & fluentes à causa: sed volitio aut decretum Dei, quod est causa quasi in genere efficientis, nullo modo est distincta ab amore necessario, ac proinde est omnino necessaria sine vlla contingentia in seipsa: ergo talis mutatio obiectiua quæ vt effectus oritur, & causatur ab hoc amore, est omnino necessaria sine vlla indifferentia, & contingentia: ergo iterum ipsa mutatio obiectiua non potest constituere Deum in esse libere, & indifferenter, aut contingenter amantis.

Declaratur, & virgetur amplius; quia quando dicis terminari Deum libere, & contingenter, seu indifferenter determinari ad hanc creaturam, & per eam determinationem recipere creaturam novam denominationem in ordine ad existentiam, seu novum respectum, & habitudinem ad illam, certe non terminatur ad creaturam per actum necessarium vt sic, quia ille omnia creata possibilia æque indifferenter sine vilo discrimine, & differentia respicit: sed ex alio capite aperte non terminatur ad illam per aliquid aliud, seu per aliquod additum re, aut ratione: ergo actus liber vt sic secundum tuam principiam nihil est reale; vnde à republica entium realium exultat ille in tua opinione, & constituit solum actum necessarium, vt si quis diceret, in Verbo diuino non esse formalitatem re, aut ratione distinctam à diuinitate, de medio tolleretur sine dubio diuinas personas, de medio tolleretur sine dubio diuinas productiones ad intra, & oppositiones, ac productiones ad extra, & extolleretur diuinitatis excellentia etiam si maxime extolleretur diuinitatis excellentiam, nullo modo posset defendere per eam lentiam, nullo modo posset defendere per eam solam Verbi diuini constitutionem, oppositionem, & distinctionem respectu Patris, & Spiritus sancti, & ratio est, quia diuinitas per seipsam vt talis nullo modo opponitur, & distinguitur à

Pater